

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

НЕДЈЕЉНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

БРОЈ 19.

НА ЧЕТВРТНЬУ, У ПОНЕДЕЉНИК 20. МАЈА (1. ЈИНИЈА) 1874.

ГОДИНА II. (IV.)

ГЛАС ЦРНОГОРЦА излази један пут недељом. Стара: за ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ год. в. 6; во год. 3; четврт год. в. 1. 50. в. 3; СРБИЈУ год. в. 7; во г. в. 3. 50.; четврт в. 1. 75. в. За ове друге земље год. в. 9; во год. в. 4; четврт год. в. 2. За остале земље се издаје у ред 5 новина. Предизда: све издавачке штампе са администрацијом, а донеси уредништву на Четврт.

РУСКО-ИНГЛЕШКО ПРИЈАТЕЉСТВО.

Од свијех царских путова и састанака, који су посљедњима годинама учествали, као да ће изједначити значајнији ивићи овог последњег пута цара Александра у Лондон.

Очевидно је, да је од свијех сила усвојен програм мира, а због тога изврши подјарњенини и природи осуђени су, хтјели нехтјели, да подносе тај мир.

Поради одржавања тога мира, и управо једино по поради тога и похваљени су се цареви, да једни другога учврсте и побожним пријатељством осигурају мир сваки за себе, што су онда изнijели као пактому заједничку тежњу за општих мироз.

Секој од тијесних држава домаћа је потребна мир и ове обзичној теже да га одржи; али не са гледишта вишег, човјечанског, него једино из својих потреба.

Из великих узроци, који чине и морају са свијех природно чините и објусобно непријатељства неке силе, које се данас пријатељи.

А то је најбољи доказ, да данашње пријатељство њихово није никако искрено и дуготрајно, него само интересом и потребом изнуђено и за време. То једно значи, да мир само кратко пријене трајати може. То је граф Андраши у делегацијама пријено с искреношћу, с којом се дипломате необичају служити. Нешта изврши гроф Дерби признао је исто, т.ј. могућност рата у скромном времену, а додава је само, да ће Инглешка по сваки начин настојати, да се мир не наруши, а ако би дошло до рата, да се Инглешка неће у исти упустиати, ако неће ту имала свога интереса. Ријечи, које се дају пространо врло дијеноја тумачити.

Бидејући сви и безосковне комбинације, какви би се сукоби могли изродити. Алије простиоји станову „пријатељства“ сила јевропској, или једна оквирност, која се лако предавају, а вред је важна, и однос се баш на Русију и њезину најновију сближење с Инглешком. А то је — са сваком од сила, с којима је данас у пријатељству, може Русија у првом рату доћи до непријатељства, само не са Инглешком, која ће у том случају са Русијом имати заједнички интерес.

Дајас се Њемачка, наравно више да страни Французу, него што и сама у то вјерује, и да сва уста хваста, да јој је Русија најбоља и највећи пријатељ. Но ће наступити изјесни нови рат међу Њемачком и Француском, Русија неће смијети више бити на страни Њемачке. Ни Русија ни Инглешкој не стоји у рачуну ни данашња Њемачка, иако ли још сплија. У последњем рату била је она помоћница Њемачкој само за то, да из тога и сама залије добије своје право на пренос мора, да увећаје своју моћ.

Њемачка предавајући можда, да ће прије свега настудити њезин сукоб са Француском, увиђа потпунији значај пријатељства руско-инглескога, и посебице значај Инглешкој у том случају. Јестиви владе берлинске говоре, да је Французија, од како је изгубила Мец и Штрасбург, са свијетом отежан нападај на Њемачку. Остало јој једино пут преко Белгије и Луксембурга. Но Инглешка, говори се, показавши озбиљно да хо-

ће мир, неће допуштати да се неутралност тијесних земаља наруши. Близнак би хтв и тијес да застраши Французу, или лорд Дерби даје јој опет утјеху у оним својим ријечима, да „Инглешка неће се пуштати у рат, где неће имала свога интереса“. Алије смо напријед казали, Инглешкој по годи, да се Њемачка још већа сила, и за то би она баш имала свога интереса у том рату.

И по томе смо што данашња ситуација даје предвиђети, показује, да највише интереса и правога узрока имају Русија и Инглешка, да се о пријатеље. А то пријатељство, које већ данас постоји, без сумње ће се развији као сваки руско-инглески. Томе савезу, са цијelu коју би могло и морао имати, и да ће имати доста повода да се радујемо. Тај би свако био најбоље оправдане и највећима спротиставља досадашњега пријатељства Рузије и с Турском и с Аустријом и с Њемачком и знатијима најаске на активно поље.

ЈУГОСЛАВЕНСКО ЈЕДИНСТВО.

Непознати писац брошире „Југославенска слова“ причеје је у тој књижници своје мјесто имају у најплеменијијој најјери идеји о јединству југославеначкој. Прије него од своје стране проговорио и о самoj ствари и о ономе, како је она изложена у тој књижници, упознајемо читаоце са садржином њеном. Прије свега долази поглед на стање југославенских народа, које п. сц. овако описује:

„Кад умом поразгледаш, по овој земљи што стоји међу два мора, а протеже се од Триглава, до јужнијих обронака Балканца, покаже ти се тужни призор, с ког мора ти ериде од јада пущати, ишаш ли само човјечје срце у мједрији.

Ту видиш три народа, троје браће, чија, здрава тјела, бистра, онтра уја, јуначка срца, благе ћуда, у прекрасној својој домовини, од Бога обдареној сваковрстином миљем и богатством, туђе слуге, бједна раја! Сијејтало да неизна нијесу ли живи и баш што су још живи, то је велико чудо, посдије толикима смртијима ћадаји, рашичијени. Али њихов је положај можда још опаснији, него је онја Бугарија, јер туђа шкада, туђи или отуђени чиновници, западају, тројици, непрестано им потконападу и поклане жиље; јер њиха ради о глави, с једнога краја Њемачија, с другога Италијанци, то јест даја велика и јака народ, чијој сила жучно је малому народу, као што је словенски, одолести, а још да жучије било, да ијесу срећом, како су, тешње и пребитици ових двоју сила, барем у поглед једног краја словенског земљишта, између себе у сукобу.

Прије већ за некога тајво, да јајда Италија хлади за овим окрајом, што се протеже од Соче до јадриског Алпа, еда би добила с оне стране, сигурнију међу и јако становише највећег крају јадриског мора, еда би тако пода саја крија, окупила и ово неколико хладајућија, па тој ојадију настакногаји, што је својијак књижевни ојадија, и што својом мајком, хоће да је зову. Такође свакако је познато, да Њемачија дје и хоће, да је све земљиште до јадрискога мора, њихово најдно и да на том мору, они су познати, они имају право, да своју широдну снагу развијају.

Али простио то тежње између њежнога и италијанскога народа, може словенскому у пријатељи; примијају још у Словенцима будна је и све то више кријени са народна свајест; премда се може Словенска дјечији и користити дјевојком читији честитељи и ученијих словов и подостви управљајућим матерјалијама развијатко — ипак исто као Бугарија, нема Словенцима обезбеђена наредна живота и развоја, него уз оставу браћу, уз осталу словенску племену што живи до њих и јују.

Хрвати и Срби рођена ова браћа, паче ови близнаки, што између Словенцима и Бугарија, рејко бојко да ће то събено да их у исто коло

краљевини грчкој, захваљајући јужно пријорје балканског полуострова и ишајући своје посаде, да тико речко, по свијем парошима и напуњеним јестинама Македоније и Румелије, Грци већ сматрају да је њихово пародно земљиште, сак овјеј крај што се протеже међу егејским морем и Балканом.

Како су по природи окретни и лукави, како су стварни и неуморни у споме раду, како су рођубавни и за величанством свог народа занесени, они су ипредијени и можда и највећи душевни Бугари. Грчко свештенство још недајугорску рају из својих рук, а уздај и тројац грчака, настојије још пазда за дуго, да се њома мота из свој вачин.

Хоће ли Арбанија постати и они зекални опасни бугарски народу, или ће се прикућати, један дно њих Граччу и други Славенству, то шаје се још пела расудија Токођер је може се још рећи, да су Румуни упари оконју Дунаву до Балкана, еда би им читава подунавска држава, у руке дошла. Ипак нико се неће могоћи најтурно окладити, да се веће земљом и са речијима днујији страни, којекаква опасност за Бугаре покозати.

По садашњем даље стању и положају бугарског народа судићи, корав би чојек рећи, да не буде ли снажног задеса и ослона имати, нећа овог народа, саму по себи, стадијот обезбеђеног оистака, инија је прилика да икај до Аржане најбоље самосталности дође.

Словенија из сјеверозападној страни балканског полуострова, јесу у положају посне сличном оному Бугара.

Сви су у истој држави Аустро-Угарској подвржни и били су у оној мали државе, која се Аустријом или Писмајтанијом називаше. И они су као што и Бугари, расположени на више покривања, свако пародно самоуправе дишени и тубијаштим, по вијорима и главнијим јестинама уздомљеном, рашичијени. Али њихов је положај можда још опаснији, него је онја Бугарија, јер туђа шкада, туђи или отуђени чиновници, западају, тројици, непрестано им потконападу и поклане жиље; јер њиха ради о глави, с једнога краја Њемачија, с другога Италијанци, то јест даја велика и јака народ, чијој сила жучно је малому народу, као што је словенски, одолести, а још да жучије било, да ијесу срећом, како су, тешње и пребитици ових двоју сила, барем у поглед једног краја словенског земљишта, између себе у сукобу.

Прије већ за некога тајво, да јајда Италија хлади за овим окрајом, што се протеже од Соче до јадриског Алпа, еда би добила с оне стране, сигурнију међу и јако становише највећег крају јадриског мора, еда би тако пода саја крија, окупила и ово неколико хладајућија, па тој ојадију настакногаји, што је својијак књижевни ојадија, и што својом мајком, хоће да је зову. Такође свакако је познато, да Њемачија дје и хоће, да је све земљиште до јадрискога мора, њихово најдно и да на том мору, они су познати, они имају право, да своју широдну снагу развијају.

Али простио то тежње између њежнога и италијанскога народа, може словенскому у пријатељи; примијају још у Словенцима будна је и све то више кријени са народна свајест; премда се може Словенска дјечији и користити дјевојком читији честитељи и ученијих словов и подостви управљајућим матерјалијама развијатко — ипак исто као Бугарија, нема Словенција обезбеђена наредна живота и развоја, него уз оставу браћу, уз осталу словенску племену што живи до њих и јују.

Хрвати и Срби рођена ова браћа, паче ови близнаки, што између Словенцима и Бугарија, рејко бојко да ће то събено да их у исто коло

чиновници — вели се — који су у војеној свешти, добили су налог да се спреме, да сваког тренутка могу иступити поштанску војну службу, каква је организована за ратне случајеве.

Ми ове гласове прости биљесимо, али се не узимајући никакву јакшти за истинитост њихову и по томе ни одговорност. Они су могли понићи и из просте комбинације усљед тога, што су у кратком добу од двије трећине дана походији Вардари два наизвода, као највиши војени часници, и њеколико друга ћемерада једно за другим. — а могао је баш ко год из гојени кругова можда и нехотице издати „тврну“ какве ствари, која у истини постоји. Андриши више могао у легализацији непропишао и тек онако у вјетар рећи: „да па како именствано изглади били за мир, не треба сметнути с ум, с каквим ће се евентуалностма имати поса, у случају каквог конфлкта у Јевропи негледајући на поједине конкретне моменте“. — Ћаво не спава — вели мачко посланица.

— О јерски црквоно-народним стварима у Угарској пише „Глас Народа“:

Једва једном почело се угарско министарство бавити обично нашим црквоно-народним стварима. Прве неколико дана држalo је министарски сабор, коме је предсједавао краљ, а у коме учествоваše и хрватски бићи, Мажурињи. У сконференцији доказало је министарство, да се сазове у Карлоцејском конгресу, који би прије свега имао да избере митрополита. Отуд, отут, па шест стараје. Бадаја се говорило и писало толико о томе, да наше народно-црквено право па ни обичај неизна за таке саборе, којима је посао само да бирају митрополита; вада једно те дни. Али узимају, да се народ приволи, па да пристане и на тај сабор, ииски да вади, да ће се народни посланици, да ће се конгрес упусти у избор митрополита, прије по што је сигуран начин, по коме ће бирати митрополита? Ако то ииски, вада се јутро вара, као што се вар и у томе, ако ииски да ће и значе извршити конгрес и народ. Но кажемо, да избор митрополита иша мукдан; много би што шта на црквеном пољу боље стајало, да смо до сада већ имали митрополита, који би био народу пријатељ. Али ако је сва ствар само у томе, да добијемо само митрополита, који би можда разоравао и ово, што се толиком муком на пољу црквено-школском помогло, то ишћа буде вада ујерена, да и мукдан остане и даље без митрополита, ако нам ишћи не буде ујачено извршишење нашеј права на томе пољу, и да ће се конгрес и по други пут без упућтања у избор митрополита разаши. Нашије је ствар јасна као сунце. Ми ишћамо право да уредујемо самостално ишаје црквене и школске ствари, и у томе иси иши смијемо нико, ишаје угарска вада, која је позвана, да право и законе од туђег наизвлађа брани, све док се мје државно гранича, које су обиљежене самом народном ствари. Држава наше у наших правно-народним правима само право наизводи и ишишаш. То признаје и према томе се вада угарска вада наизвлађа осталим вјеросповједима, наприма Протестантима. Чинући и т. д.; шта вишше по признаје вада и према нашијој вјеросповједи, кад се тиче Римана. У тодико вишне ворала би се држати тога начела према наши, који имамо своја признајући права у томе обзиру, којих остале вјеросповједи и народи немају. Или смо ни запланзани закони у овој држави?

Вада је покушавала кроз ово двије године и чак и третим и прогоном да нас смијеме иши правила, да се одречемо свога права. Кодо је прошила, знао ји, а зна и она. Давне вадде непреостаје друго, ако хоће да поправи оно, што је до сада пожварила, него да допусти јерски народу, да уреди самостално своје црквено-школске ствари. Испахије ли вадда то, народ ће споминти и па даље трипљио повреду својих права; али кодоје може наизвести незадовољство јерских народа у највећим прашњима ошићиложни — о томе нала трај пут да развијеме господи на министарским потесцима у Нешти! —

Сад ћемо дознадосмо, да је овој држави жинистарски савјет ради наших црквених ствари, у коме је подробно определен начин, који ће се држати према конгресу, који ће се што прије, сигурно тача Јула или почетком Августа сазвати. —

ДОПИСИ

НОТИ (бакавски пристан), 30. Априла. — (Руско друштво за давање помоћи на мору пострадавшим). — Спор с одесним турским консулом. — Царска крмовље „Ливадија“ у опасности. — Различито).

Бенецију и Ингеметку. Цајене су учињен велико потраживања јако посочивле, и сад се једва више пословати може.

Из ПЕЧЕВАЉА, 4. Маја. Већ већи нити управо могу изброяти сите кријали турске којијех имамо, у скром селу овога кадилука. Само ће ојде извести о једном и несретном краљији именом Али Рашићу. Овај сличија је већ зашао из села у село, те једнако осијеца и губи јадру рају. И колико он осијече новаци на ког сиромаша тај море исплатити зулужњарски осијек, па макар да ће дјецу своју продавати. Баш даје доће у село Зелићу дајеко од Пљевља по сата, и узље вести зулужњар у кућу Иље Гогића. И како сједио стада силајаја зулужњак простијати, и реченом Србину занште једанајест дуката, да му да по сваки начин јер ишће, ако то нѣда, рече му, да ће му кућу и у кући што год има сногрети и појносатије да ће му сваки живот узети. Јади Срби видели су у великој пужди одговора „оном зулужњару, да он тијех новаци има“. Али зашта Алији даје даље да говорити. Јади Срби видеји су у великој пужди одговора „оном зулужњару, да он тијех новаци има“. Али зашта Алији даје даље да говорити. Јади Срби видеји су у великој пужди одговора „оном зулужњару, да он тијех новаци има“. Али зашта Алији даје даље да говорити. Јади Срби видеји су у великој пужди одговора „оном зулужњару, да он тијех новаци има“. Али зашта Алији даје даље да говорити. Јади Срби видеји су у великој пужди одговора „оном зулужњару, да он тијех новаци има“. Али зашта Алији даје даље да говорити.

Кој што руска трговина и покрвство напредује, то се особито на пријом мору често не среће потопи и страдања догађају. Да се онима, који се тоге помоћ пружи, а кето и онима, који се од потона избаци, на бразу руку у помоћ присте, образовало се велико друштво под покровитељством супруге нашљедника Александра Александровића, које је на себе примило посретством доброволни прилог изјестави капитал скупши и на вишем вјеста спаситељко станице установите. Већ у првом почетку уписао се огромни број чланова, који су једном за свакога, знатне почиње праћеле положили, као и таки, који су се као редовни чланови уписали с определеном годином уплатом ишњоса, и друштво је већ тако далеко успјело, да је свој рад одночело. Набавило је неколико спаситељних чамаца (барка) који утонути не могу, и на којим се све спрече налазе, као се тонећи избавити може. Овданији пристан, у ком се често потопи догађају, посретством начелника г. С. Лазаревића добио таки чамац и овданиња спаситељна станица сматраје се као самостана, а што се администрације тиче, зависи је у неколико од тифлиског одједала, о онији дана, био је избор прејеседатеља и управљајућег одбора. Тај избор по себи је значајан, јер су за прејеседатеља дали кандидата били. Једна стручна тежка је; да најстарији лице по чину изабрано буде, а друга стручна тежка је да г. Симо Лазаревић прејеседатељ буде. Избор је био у дворани градског сабранија, коме је царински начелник, Јенерал Филаделфији прејеседан, који је за кандидату одличен. Лазаревић не бјеше ове, за то се ишчињи, да ће противна странка подвлаžati. Ми Србо-Хрвати, којих се које времено појасују, које стапи доиста знатан број ове, находимо, одјажко и конкурујући побједу, и Лазаревић добије десетину гласова више, и тако буде за прејеседатеља изабран потврђен, што ју је у Одесу телеграфом јакљено.

Спор између овданиња турског консула Сабри бега и војницијско-наринске власти још није пристрајен, консул се на турског посланика у Петрограду обрати, а овај му је одговорио да чека. Овданиња власт придржана је строго закону и при том остаје, да је консул незаконито поступио, што је без исправни путни атири путоглави хтео. Цетиње, 21. Маја. — У прошлу срједу држан је годишњи весник у нашем женском институту. Успјех био вија добар, и без прећериња, слободно можемо казати, бома сијеје можно желити. Њихове Свјетlostи кнез и књегица присуствујују си искрни и прије и послије подне, и изразили су своје највише задовољство и хвалију управитељица г. Јанићијади Наџеићи и књезијем сурадницима, г. Јанићијади Милевија Станојевића и Миле Кокиновића и катихетији протођакону г. Ф. Радичевићу. Ово је четврта година овакој заједници из њене излеге из њега 9 ученица, докриши своје образовање, кјеште у своме матерњем, и у француском и у руском језику, добро научене у сваком домаћем посу и разу корисником. — Савиње стране наше отаџбине добијају изјаве о станову и изгледу овогодишњијих њесјева. Непрестан љубаш, који је почео находити још пред бурђетом задржала је много пољоједских роба, и штете је учинила, који ће се без сумње осјети ове године. Инак, ако се и сада овренији можо, би, число земљедељи, година још лобба бити. Минују мучину, најдругу годину сказао је наш народ да је иако многи други. Џ. С. наш кнез, својом очинском бригом и набављањем житја помоћио је своме народу највише. Али једну лијепу прту самога народа у овој општији ишћи, не можено да не приближимо. То је узимају потрошака и братско дијаселене последића залогија хлебе. Свака, који је имао вишо, исто му треба на и оизј који је имао тек да се уздржи до нове хране. Ајеско и то из сопственог побуђену, с оном који ишиш неиз, и многи од тијех који су на прстек имали, узимају је послаје правитељствено жито, жио и овај најсировији, задовољни да је бразду у невољи

помогао. Толико врлини на част служи јуначком првогорском народу и заслужује највећу хвалу. Сложну у прегнути, а сложни овако у подношењу саже несвоље — нора ни Бог помоћи!

— Добили смо више доносца из Боке о по-свећену г. епископу Петрановићу, од којих неки осуђују његов пут у Беч. Највећу доносницу, да ни дописе за то пиše моштаници, шта се сареша ствар више него изједнанти. Г. Петрановић вратно се већ, као нај јављају, као епископ у свују севаршу. Да ју је сретно и да буде у добри час за народ бокеник!

НОВОСТИ.

СРПСКА ВОВОДИНА. — Српски црквено-народни конгрес сазије је за Петровдан, да избере ватријарх „по дојакашем начину и у присуству кр. комисара“.

ДАЛАМАЦИЈА. — Извесни барон Родић однушто је у Беч. Заслуници на царевицком вијећу вратили су се из Беча.

ИНГЛЕНКА. — Краљица је изјавила, да ће у јесен вратити посјету цару руском.

ЊЕМАЧКА. — Близарку се бољест опет во-запаљи, те подази у Гаштају у бљије.

ШПАНИЈА. — Њемачка и Испанска хоће да прихвати авантуру владу за уређену и да скончују с њом дипломатски спољај. Мисли се, да се ради о томе, да се в Сердији преда власт на неколико година, као Махмаду у Француској, Војске кардиналичке у Каталонији у Прагонији је потучена.

РУСИЈА. — Влада је изјавила, да се повраћа у Русију сви они, који су без дозволе отишли; међу њима Бакунин, Огарев и Лазарев.

КЊИЖЕВНОСТ.

— (Југославенска академија знаоства и умјетности). У један разред филозофско-православног архива дес 29. Априла, читава ће расправа правог члана дра Б. Петрановића о кметству по српском уobičajenom праву, по уставом Дунавског законика по статутима драматичних градова. Покле је академик сасама у кратко пацтара одношаје кметова и пољодјелца код Римана и код Италијана у средњем вијеку, про-длана је предлог својега изражавања и то нај-више на одношаје међу српским клањником и

кметом, који су прећени били по другим едукцијама него да им западу Јевропе. Судећи по кратким објављеним, у Дунавском законику може се узети само начело регулативно, да је господар у Србији давао сваку кмету земљу на потпуно искључиво уживање уз дужност, да му врши радите, опредељене објавјене у закону. Што тој српској кмет-тврдовој системи имаде се земља господска од кметовске разликовати: она је била двојака, једна се земља жеропштина, друга сокаштина. Академик тумачи разлике у овим дијеловима врстана земља и дужности кметовске, које су с једном и другом скончане биле, према којима разликују се испрепси у сокаштици. Разлике на дасе, чим су се оба разреда разликовали од отвора; те долази до тога посљедња, да је српски кмет био „gleba adscriptus“. Од ових кметова разликује академик „примјаре“ т. ј. оне земљодржице, којима је власништво дато земљу на уживање доживотно или док ни траје мушки колоско. Ониа прелази академик на нека иштава о одношајима између господара и кмета, која засијају у ратарску економију код Срба.

Говорићи о кметству по статутима драматичним, разлике академик одношаје кметова у Котару, Шибенику, Трогиру, Задру те на оточицу Хвару и Корчули. По његову суду ставље кметова бјеше најгоре у Котару, где су они управо земљи „приврзани“ били. Изводовљиви по-ложиј кметова бјеше у Дубровнику, где кмет ако и иже имао своје клањске земље, иже стављаје према господару у личном ропству, него опстојаје међу обима уговарни одношај. Овај одношај, како је за XV. и XVI. вијек постојао у Дубровнику готово до најновије добе, како што одношај између господара и кмета у старој Србији налик је ономе, који је у Босни и Херцеговини до задњих година онће постојао се у имену вјостине и данас још постоји.

РАЗЛИЧНОСТИ.

(Успомена на крах). Узимаје се, да су дне 31. марта 1873. године на изјесћем врхунцу стајала Ерик Стојнер израчунује, да су у овој вријеси по бурзовној вриједности сви до-водни ефекти, који су са бечкој бурзи биљежени, вриједили су 7,400,000,000 фор. или 74 милијарде!

Колико је одладило на горополови управо ајло, види се одатле, што су напире банка и грађевинских башка скоро без изненаде два, три, пак че и четири пута оношко рачунани, колико је на њу у истину узапаљено.

Примједа се је већи дно тако званих уложних врједности, срећака, заједница и првог реда, разних зајмова релативно мање потресао и прем-

да је од тих врједности био већи дно пренешен у ефективно узапаљену газдиницу од око 47 милијарде по бурзовној вриједности, то су на посље изразио начин разни спекулационари папари (Speculations Effekten) највећим дијелом уздоништвеници код укупног губитка на текују од 1,500,000,000 ф. или од 1 и по милијарде.

За свота не остије далеко из ратне одите-те, што је Франчуска кицардата исплатила Пру-сију!

Од почетка ове године ивије текој биљежен о напирима од 40 бинка. Напиреиха прет-стављаху почетком Априла 1873. на тржишту вриједност од неколико 106,000,000 ф. Дана је бје-жи од њих скло жив, продати ћеш их тад под старе напире.

У ликвидацији има сад банка, којима су напире пред 13 мјесеци вриједили по текују како-вих 150,000,000 ф. Активи преостаци, што ће си вјажомарни спасити, били би ваљда са 10—15 милиона бар врло пренападни.

Да се „изјупирати“ грчките, учашћено је добразно, премда ни сдалека колико би требало. Овај је час на име:

17 друштва под стечајем,
44 банке ликвидиране,

1 је друштво за осигуравање у стечају,
1 је друштво за осигуравање у ликвидацији,
18 грађевинских друштва у ликвидацији;
36 обртних друштва у ликвидацији;

117 друштва дакле, која су престала обстојати те се гушо у стечају или у првој ликвидацији или се настоје спасити фузијом.

Ако то ивије доста јака наука, да се треба шандела чувати са преразнијем вјеросискијем и бахионијем и утемеснијем напирима и штити-ти сређе и радије тајнице од првога на за-нијимске добичке, онда ће већ нешта доста јака наука.

(Број католичких свећеника у Њемачкој). У Пруској има 7690 свећеника; у Бавар-јској 7000; у Виртебергу 1000; у Саксонском 700; у Бадену 1100; у Аустрији 284. Ако се ови још лада 14.000 мисника и сабраћеника различих редова, имати не се у Њемачкој број од 32 ти-суће духовника на 15 милијума Католика.

(Снијег у сјеверију Угарској). „П. Л.“ јаљавију жицо, да је дне 17. п. р. цио предијел као усрелаже. Сенет је трпјао 10 сата без престанка. Из јарих жица иже бити инција. Но Карпатска покрдаја се много ћејке из наша. Дне 18. јаљено је истом аисту, да је снјег опет почeo па-лати и да више снјака без престанка пада. Температура је пала на 5° п. испод леда.

КЊИЖАРА БРАЋЕ ЈОВАНОВИЋА У ПАНЧЕВУ.

СВИМ У ЦКОЛАМА:

Наши земљи. Читавица за народ (од вис. школ. савјета као читавка од 5. и 6. разред препоручена) : 50
Ратуница с обзиром на нове вјере. Од С. Коневића. I. 10 нов., II. 12 : 20
II. III. 16 нов., IV. књига : 22
Ратуница са 800 слик : 22
Отаџественица. Дво I. Осматри и ота-
чествени земљовис. Од И. Ђ. Ву-
кићевића : 45
Повјесница српског народа. Од И. Ђ.
Вукићевића : 20
Граматика српска, најла. Од Ј. Нап-
ловића : 18
Јестаственица од М. Т. Фрачковића.
Природопис од А. Јубева. Превод И.
Деснотовић.

I. дво: Зоологија : 25
II. дво: Ботаника : 18
III. дво: Минералогија : 20
Словенски буквар са српским тума-
чењем за срп. изролн. школе : 14
Нове вјере од М. Петровића : 20
Букварска читавка од А. Максимовића : 25
Честитке за дјечу од И. А. : 20
Што је дечка навеља. Приповјетка
Ф. Хејмана : 35

И ПРЕНОРЧУЈЕ:

СВОЈЕ БОГАТО СЛОЖИШТЕ

ШКОЛСКИХ ЗАБВНИХ И ПОУЧНИХ КЊИГА.

Свију УЧИЛЦА Мана, Атласа, Сликса, Глобуса, Физикалих справа, Шестара, Штица, Нискарица и т. д.

КЊИГЕ Ћирилицом и латиницом штакине могу се узеји у нас добити, а книге страние добављамо број и јефтино.

ИЗДАЊА „Митице српске“ у Новом Саду, „Српског ученог друштва“ у Баграду и „Полско-
пријателског друштва“ у Баграду добијају се искључиво у нас.

СЛИКА српских, хрватских и словенских у великом избору, и то фото- и литографисане. Од срп-
ских слика „ово је сложиште једини у цијелом Српству“.

ЦРКВЕНЕ КЊИГЕ православне добијају се све у нас.

ЗБОРНИЦИ пријателски у ратном повезу од ф. З: 50 нов. до ф. 12.

СНИСАК I. II. III. и IV. преко Књига, даље списак Музикалија у склопу, шаље се на
захтјевије свакоме бесплатно.

НАЛОЗИ ИЗВРНУЈУ СЕ САМО УЗ ПОШТАНСКУ НАПЛАТУ (POST-NACHNAME).

Уредник и издавац СИМО ПОПОВИЋ.

Штампано у држави издавају